

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI HETILAP

A bajai függetlenségi és 48-as párt hivatalos közlönye.

Megjelenik minden szombaton.

Kiadó: ifj. Wagner Antal könyvkereskedő.	Felölős szerkesztő: Dr. Valentin Emil	Főszerkesztő: Dr. Rajk Aladár orsz. képvis.	Főmunkatárs: Dr. Nyiraty János	Előfizetési árak: Égész évre 6 kor. Fél évre 3 kor. Negyed évre 1.50. Egyes szám ára 12 fillér.
---	---	--	--	---

Osztrák hencegés.

Tisztelt osztrák atyafiak! Legyetek szivesek még több oly botrányos cselekedetet véghez vinni, minőt a magyar miniszterekkel és delegátusokkal elkövettetek és nagyobb szolgálatot teszték Magyarország önállóságának és függetlenségének, mintha ölelő, szerető karjaitokkal fojtogatnátok és mézes madzaggal kötnétek hurkot a nyakunkra.

Mi is történt tulajdonképen? Bécsbe mentek a magyar miniszterek, a magyar delegáció, hogy a törvény értelmében a közös külügy, a közös hadügy és a közös pénzügyre vonatkozó dolgokról tanácskozzanak. Bécs város vendégszerető polgársága, az okos, a művelt, a józan, a mérsékelt osztrák jelképileg felakasztja Bécs város első polgármesterének jelenlétében a 67 óta első független magyar kereskedelmi miniszter: Kossuth Ferencz arcképét. Odavonul továbbá a magyar miniszterium háza elé és lármával, kő, bot és bicska dobálással akarja terrorizálni a magyar független törvényhozókat.

A dolognak ezen része, úgy véljük, be lesz békésen fejezve. A magyar delegátusok és miniszterek tapintatosan és okosan viselkedtek, a midőn nem hagyták ott az osztrák fővárost. Hisz ez óriási bonyodalmakat okozott volna és ők nemcsak személyükben voltak ott, hanem, mint a magyar törvényhozás tagjai. Az osztrák miniszterek mentegetik az eljárást; maga Öfelsége is helyteleníti. Meg fogják indítani a vizsgálatot, a mely eredményre nem vezet és a dolog sajnálkozás és járulékaival külsőleg a lovasgiasság (nemzetközi jog) szabályai szerint el lesz intézve.

Ámde a dolog lényegében másképp áll. Ezek a tisztelt urak olyan jelszavakért is rendezték a tüntetéseket, mely jelszavakért kár volt nekik azt az óriási botrányt csinálni, mivel azt a legszebb szerével szépen is el lehet velünk érni. Ezen jelszavak a „Los von Ungarn“ vagyis a Magyarországtól való elszakadás jegyében történt.

Hát osztrák uraimék! Igaz-e, hogy ti ezt óhajtjátok? Ha igen, akkor rendben vagyunk. Nem kell ezért minisztereket

akasztani, delegátusokat bántalmazni, még csak egyetlenegy osztrák alattvalónak a bordáját sem kell megkockáztatni, mint Bismark mondá a Balkánra, mi ebbe szivesen, a legnagyobb örömmel, békésen belemegyünk. Nemcsak hogy belemegyünk; ez pártunk, ez az ország óhaja, kívánsága, célja. Nini, hát minek veszekedni akkor oly kérdésben, melyben egy véleményen vagyunk. Váljunk el édes! Legyünk a legjobb puszi pajtások, mint jó szomszédok, a kik birtokaik fekvése folytán egymásra vannak utalva. Nem muszáj úgy elválni, hogy egyik a másikat ledorongolja. De, jó németeim, kedves sógorok, nem bizunk mi a komában. Nem hisszük mi el, hogy ti Magyarországtól elválni akarnátok, mert erre nem kellene láрма, zaj, ordítás, fenyegetés és akasztás. Nem ezt akarjátok! Mást mondotok, mint a mit akartok: ép az ellenkezőjét.

Az fáj nektek, hogy Magyarországon egy önérzetes kormány van, az bántja vérző szíveteket, hogy nem egész úgy megy minden a mint ti parancsoljátok. De hősködtök, mert a magyar delegá-

TÁRCA.

A főgimnázium tanulmányi kirándulása.

A „Bajai Független Újság“ eredeti tárcája.

Harmadik közlemény.

Meg sem virradt még, mikor felkeltünk, hogy az első aradi személyvonatról le ne késünk. A felkelés és öltözködés oly katonásan ment, hogy hajnali két órakor az egész ifjuság utrakészen sorakozott az udvaron. Halk zsongással mentünk az állomásra. Egy-két elkésett éjjeli vándor ámulva nézett a hatalmas korpus után, s nem tudta elképzelni, minő testület lehet az, mely akkora számban már (vagy még) az utcát rójja. A Boldogasszony-sugáruton még égtek a lámpák; ezen meg mi bajaiak nem győztünk álmélnodni.

Az arad-csanádi vasut egy Pullmann-kocsit bocsátott rendelkezésünkre. Az ifjak elhelyezkedtek, legtöbbje egy kis szundikálással próbálta megtoldani a rövid éjszakai nyugodalmat. Később virágos kedvükben nótára gyujtottak. Az aradi állomáson egy régi bajai ismerős, *Urhegyi Alajos* m. kir. áll. tanítóképzőintézeti tanár, volt bajai polgári-iskolai tanár fogadott bennünket. Lekötelező szívességének, szakértő vezetésének köszönhetjük, hogy a

május 28-iki aradi út a legkedvezőbb emlékekkel szaporította kirándulásunk szellemi gyümölcsseit.

Reggeli után kivonultunk a Szabadság-szoborhoz, melynek alakjait *Urhegyi* tanár magyarázta az ifjaknak. Onnan az aradi vértanúk vesztőhelyére mentünk. A menet élén három ifjú az ifjuság koszoruját vitte.

A mily remek alkotás a Szabadság-szobor, olyannyira meglepett bennünket egyszerűségével a vesztőhely. Szántóföldek közepén egy kőrakás emelkedik, azon egyszerű obeliszka áll. Fa vagy virág nem ékesíti a gyászos emlékü helyet, mégis szótlan meghatottsággal közeledtünk feléje. A vesztőhelyen elnékeltük a »Himnusz«-t, majd e sorok írója az alatt közölt emlékbeszédben méltatta e helynek jelentőségét. A Szózat eléneklése után *Rabolt Antal* I. o. t. elszavalta *Lampérth Gézá*nak »Október hatodikán« c. költeményét. A »Tavaszmúlt« c. dal követte a kis szavalónak ügyesen előadott darabját, majd *Sztankovich Ferenc* szavalta el *Ábrányi Emil*nek »Tizenhárom« c. költeményét. A Kossuth-nóta lelkes hangjai zárták be a kis ünnepséget, melynek a város közönségéből is volt néhány nézője.

A vezető tanár emlékbeszédét szószerint közöljük:

Kedves Ifjak!

Ami engem ez ünnepélyes, bizonyára mindnyájunkra nézve emlékezetes pillanatban leginkább meghat, az az a nagy ellentét, mely e szentelt helynek jellege s a mi mostani látogatásunk között van. Akkor őszt volt, lombhullató, borongós őszt, a mulandóság évadja; most tavasz van, virágfakasztó, szivvidámító tavasz, az örömmel évszaka. Akkor ködös október eleje, most verőfényes május vége. Akkor a halál angyala lebegett e térség fölött, az enyészet leple borult tizenhárom nemes honfinak koporsója fölé; most itt áll az ifjuság, az élet fénye ragyog szeméből, a fiatalos lelkesedés tüze lángol szívében. Akkor hazánk szabadsága is leáldozott, most újra szabad nép él a szabad magyar hazában. A múlt és a jövő, a bánat és a reménység találkozik itt e napon. Mindegyik visszhangot kelt a szívből, mindegyik bevilágít sugaraival lelkembe, csak hogy az egyik egy gyász-indulónak végakkordja, a másik egy riadónak kezdete, az egyik alkonyi pir, mely letűnt napokról beszél, a másik hajnalfény, mely új napnak jöttét hirdeti. S én engedem, hadd tóduljon lelkemre az ellentétes érzélem, mert mindketőnek megvan a maga jogosultsága.

Bánat fogja el lelkemet, ha a múltba tekin-

cio megbírálja tökéletlen külpolitikai vezetőket, hogy a ti hadseregetekbe befolyást, bár lassú tempóban, szerezz és végül az örjít titeket, hogy zsebetek kérdéséhez is hozzászólnak a közös költségvetés tárgyánál.

Nem elszakadás kell ti nektek, hanem ép teljesen akarotok szerint be rendezett, leigázott Magyarország, melynek olyan papiros alkotmánya legyen, mit ti csináltok, javítottok és tartotok fenn.

Nekünk pedig épen ez nem kell. Nekünk még az eddigi közösség is sok; mi önállóan, függetlenül magunk akarjuk intézni ügyeinket és bizony mi feltétlenül a personál unio hivei vagyunk. Már most tisztelt osztrák urak ezért kell lármázni, demonstrálni, akasztani; ezért vagytok ti mindenre készek; készek volnátok fegyveres beavatkozásra is, hogy bennünket leverjete, nem azért, hogy megszabaduljatok tőlünk, hanem, hogy magatokhoz láncolhassatok. Ne hencegjetek tehát az elválással. Nem jó a tüzzel játszani. Ha elválni akartok szívesen, ott vannak vezéreink, beszéljétek meg velük, de ha mást akartok, mint a mit hangoztattok, úgy ne hencegjetek, mert könnyebben éritek el az ellenkezőjét célotoknak, mint emberi számítás szerint arra gondolni is meretek. A népre a jelszavak többé-kevésbé hatással vannak és ha az osztrák nép magáévá teszi az elszakadást, mely a magyar nép akaratával találkozik; akkor nincsen az a nagyfejű Lueger, Lichtenstein, Beck a ki ezt a processust megakadályozza.

—n.

Baja gazdasági fejlődése.

Irta: Nádas Sándor.

(Folytatás.)

Erkölcsei támogatásunk úgy érvényesül, ha iparosságunk minden érdemes mozgalmát, az egyes iparosok munkásságát méltányoljuk, ha törekvéseiben támogatjuk, értelmi fokát emeljük, mint embert teljes mértékben megbecsüljük s az iparosságot mint foglalkozást nem csak hogy le nem kicsinyeljük, hanem annak előnyeit hangoztatjuk, mert csak így várható, hogy úgynevezett jobb házak gyermekei sem fognak az iparosságtól idegenkedni, hogy iskolázott gyermekek és ezek szülői is rátérnek az iparos pályára.

Mert bizony nagyon szomorú jelenség, hogy városunkban nem jelentkezik közel sem annyi gyermek az iparos pályára, mint a mennyit iparosaink elhelyezni óhajtanak s ezért százával hozták az iparos tanulókat Horvátországból, Boszniából, meg nem gondolván egyrészt, hogy ezen gyermekek egy évtized múlva már a nevezett országokban a mi iparunk ottani sikerei elé mint hatalmas védő-bástya fognak állani, másrészt pedig nem követvén ezt a példát a maguk gyermekeivel, a kiket az övékéinél is jobb műhelyekben helyezvén el, a mi iparunkat fejlesztenék az ő fokozott tudásuk és ügyességük által.

Rögtönösen segíthetnénk iparunkon gyárak létesítése által.

Az oly foglalkozás ágakban, amelyeknél majdnem az összes munkát gépek végezhetik el, már nem az iparos, hanem a gyárak munkája veendő igénybe.

Ehhez két tényező kell. Pénz és szakértelem. Hogy a pénz előteremthető Baján, azt igazolják pénzintézeteink nagy vagyont felmutató mérlegei és nagy betét álladékaik, valamint az a sok jómódú és vagyonos család, a melyek Baján — a legtöbbször semmiféle termelő munkát sem végző családfőkkel — vannak.

A szakértelemmel talán még jobban vagyunk.

Műegyetemünk oly kiváló és nagyszámú technikust képez, hogy a legfejlettebb iparú országok is szívesen és nagy számban alkalmazzák őket. Miért kelljen ezen nagy képességű egyéneknek az ő tudományukat idegen érdekek szolgálatára áldozni? Nem jobb volna nekik is, nekünk is, ha itthon értékesíthetnék tudásukat és tapasztalataikat?

Ebben az irányban pénzintézeteinkre első rendű kötelezettség hárul. Nem áldozatot, hanem egy kis bátorságot kérünk tőlük a szaktudásnak pénzzel, pénzzé váltására.

A helyett hogy pénzintézeteink pénzőket igen nagy összegben idegeneknek nyújtják kölcsönül, talán gyakran épen Baja gazdasági fejlődésének rovására, létesítsenek gyárakat, adjanak munkát annak a több ezer embernek, vagy legalább azok egy részének, a kik a legelső tavaszi napsugár felemelő hatására vándor utra kelnek hogy munkájukkal idegenben keressék meg kenyerüket.

Kereskedelmünk fejlődése már nem annyira belső, mint inkább külső okokon múlik.

Az ipartermékeket, ha nincs rájuk elég fogyasztó helyben, elvihetjük oda, ahol arra fogyasztó közönséget találunk.

Másként áll a dolog a kereskedéssel.

A kereskedés vagy nálunk értékesíti mások termékeit, vagy a mi termékeinknek keres fogyasztókat másutt. — Ahol csak átviteli kereskedés van, ott ebből a köznek vajmi kevés a haszna.

A mi termelvényeinknek piacot szerző kereskedés a legkívánatosabb, s mert ez leginkább az ipar nyomában jár: ezért is kell iparunkat fejlesztenünk.

Ha van termelés, akkor igen fontos a kereskedés kifejlődése érdekéből is a vidék fogyasztó területének nagysága, közönségének száma és fogyasztó képessége.

S mert épen e tekintetben igen so-

tek. Hát lehetséges volt, hogy alig egy fél-század előtt, »bűn volt a szabadság érzete, bűn volt ragaszkodásunk nemzetiségünkhöz. bűn volt még a legtisztább honszeretet is« (Deák F.) Lehetséges volt, hogy bitó és golyó volt jutalma annyi hős erénynek? Hogy hőhérkéz oltsa ki azt az életet, melyet a csaták öldöklő angyala megkímélt? Hogy vérözönbe fojtassék nemzeti létünk alapja, ezeréves szabadságunk? Bizony, kedves ifjak, szinte lehetetlennek látszik a késő ivadék előtt, amit e helyütt művelt a győzelmében elvakult ellenfél.

Pedig megtörtént. Ha hinni nem akarnók, a kövek beszélnek el, a falomb suttogná, a Maros fodros habja mondaná, a szellő fuvalma hirdetné: Itt haltak ők, az aradi tizenhárom! Nem a harc mezején estek el, vértük nem ott folyt ki honfiszivükből, s midőn ajkuk vég-szava rezdült, nem fegyverzőre, nem ágyudőre, csak a haláltosztó vezényszó és néhány puska dörrenése nyelte el azt. De a bitót megszentelte a honfiai kegyelet, az aradi sáncárok kedvesebb előttünk a legpompásabb virágokertnél is, oly drágák az emlékek, melyek hozzá fűződnek.

De van e helynek még egy más jelentősége is.

Kedves Ifjak, a történelem igazolja, hogy miként az egyes emberek életében is a »fájdalom a boldogságnak egyik alkatrésze« és

nincs verőfény, mely a bölcsőtől a sirig tartana, úgy a nemzetek életében is megvannak a szenvedésnek, a megpróbáltatásnak korszakai, melyekben gyászt ölt a nemzeti génius, lefelé hajtja fáklyáját és siratja pusztulófélben lévő nemzetét. Róma történetébe római polgárok vérével írta be nevét Hannibal és Brennus és kicsibe mult, hogy a Capitolium büszke ormáról el nem szállt a római sas. Francia- és Németország két emberöltő alatt egymásnak okoztak mondhatatlan szenvedéseket. Angliát saját gyermekei alázták meg Amerikában. Mi magyarok se reméljük tehát, hogy a népek sorsát intéző Gondviselés megkíméljen bennünket attól, amit egyéb népek is elszenvedtek. Nem, nem is kérünk mi sem polikrateszi boldogságot; tudjuk, hogy csak annak a nemzetnek van joga a léthez, mely viharban, vészben is megállja helyét. De a magyar történelem szinte csupán a szenvedéseknek szakadatlan láncolatából áll. Majd azt lehetne mondani, hogy a magyar nép multjában a boldogság volt a fájdalomnak egyik alkatrésze, hisz ha ideig-óráig jól is ment sorsunk, annál szomorúbb volt a rákövetkező küzdelem.

Az utolsó nagyobb küzdelemnek, az utolsó sulyosabb katasztrófának egyik határmesgyéje a hely, ahol most állunk. S ha az aradi tragédiát nemcsak mint egyedül álló jelenséget fogjuk fel, melyhez foghatót elvégre más

nemzetek története, is felmutathat, hanem mint végső láncszemét évezredes szenvedéseknek: akkor értjük meg csak igazán e helynek mély-séges gyászát, akkor tudjuk, mit jelent egy-egy ilyen stáció a magyar nemzet kereszt-utjában, akkor igazat adunk a költőnek, ki mondja:

Az ég egy kincset ad minden hazának,
S a nemzet hiven őrzi birtokát:
Császárról szól a francia fiának,
Büszkén mutatja Róma ó falát,
Hellásznak kincse egy elomló rom:
Tiéd, hazám, egy szentelt fájdalom.

(Eötvös, Bucsú).

Igen, Kedves Tanítványaim, egy szentelt fájdalom a mi egész történetünk, s benne különösen fáj az aradi vértanuk emléke. Igaz, hogy nagy és nemes ügyért vértettek el, de mégis elvérzettek; igaz, hogy »az emberi nemnek nemcsak nagy tettekre... de nagyszerű példákra is szüksége van, hogy a serdülő ivadék... fölfelé tekinteni, nemes célokért lelkesedni, nekik áldozni tanuljon« (Eötvös, Kőrösi Csoma Sándor); de azért megsiratjuk mégis azokat, kik mindenüket föláldozva, nagyszerű példái lettek a serdülő ivadéknak; s bár szívünk lelkesül, ha reájuk gondolunk, mégis

Mi haszna minden szép emlékezet,
Ha mindenik csak búval fog kezét?

(Vachott S. A külföld rabja)

kat vesztett Baja egyrészt a megyénkben épült első vasutak által, a melyek addigi fogyasztó területét túlnyomó részben elvonták, másrészt pedig az által, hogy épen akkor vonták ki a vármegye hatásköréből, vagyis akkor lett önálló törvényhatósággá, a midőn leginkább lett volna a vármegye támogatására szüksége.

Ezen igen nagyon szerencsétlen intézkedés folytán elvesztette városunk a vármegye támogatását, sőt bizonyos irányban ellenségévé is tette. Ennek következtében marad Baja egész környéke uttalan, sőt az az egyetlen utdarab is gazdát vesztett, a melyet a vármegye még előbb építettett, s a melynek már csak a nyomai vannak meg.

A mig a vármegye útjai sok helyen igen fényesen épültek ki és ma már igen-igen tekintélyes hálózatot képeznek, addig a mi városunk környékének utai (az államiak kivételével) egy-egy homok-sivatag vagy sártenger.

Valóságos Isten csodája, hogy ily viszonyok között még az a kevés kereskedés is fennállhat, a mely még tényleg fennáll.

Hogy ezek a viszonyok javuljanak, a legszorgosabban kell a megyével a barátságos érintkezést keresnünk a megye területén levő utak kiépítése érdekében s magunknak is le kell térnünk arról az önámító gazdálkodásról, a mely azt hiszi, hogy helyesen cselekszik ha évenként nagy összeget elvon az útépités céljaitól „kulturalap” címén és ezen is városházát cifráz fel évtizednél is hosszabb időre kötvén le a „kulturalapot”; de az utalap, vagyis a kövezeti vám jövedelmének így fennmaradt részét is mindig elmulasztottuk és elmulasztjuk ma is rendeltetése szerint felhasználni.

(Vége köv.)

De megvigasztalódom, ha rátok tekintek, hazám reménye, jobb jövője, Kedves Tanítványaim! Az ős emléke lever, a tavasz érzete fölemel; a május meghozza, mit elragadt az október.

Ámde nem csalódom-e majd belétek helyezett bizalmamban? Nem jön-e el egykoron az őszi szél, hogy leszakítsa reményemnek zöldelő lombzatát? Méltóak lesztek-e a magyar nevezetre, melyért idő előtt kellett sirba szállniok az aradi vértanuknak? Ha a szerb származású Damjanich, az osztrák Pöltenberg, a német Leiningen magyar földön, magyar ügyért vért ontotta: lesz-e bennetek, a magyar föld szülőiteiben, elegendő lelki erő sikra szállni egykoron nemzetünk igazaiért, áldozatul hozni a haza oltárára az ifjuság lelkesedését, a férfikor erejét, az aggkor tapasztalatait? Tudtok-e élni a hazáért, ha meghalnotok nem is kell érette?

Bizom Istenben és bizom bennetek. Istenben bizom, mert az ő mindenható kegyelme meg fogja erősíteni szíveteket, meg fogja acélozni karotokat. És bizom bennetek, mert lehetetlen, hogy az a hazafias szellem, mely intézetünket eltölti, mely tanáraitokat irányítja, mely már sok derék polgárt nevelt a hazának: nyomot ne hagyjon a ti lelketekben. Bizom bennetek, hogy a mai nap is mélyen szánt szívetekben, hogy abból egykoron nem a nagyhangu, hanem a munkás honszerelmeinek virágai sarjadoznak.

Nyissátok is meg ifju szíveteket, hadd

Közgyűlés.

Szokatlan érdeklődés mellett tartotta meg e hó 15-én d. e. 9 órakor kezdődő közgyűlését a város törvényhatósági bizottsága. Az általános érdeklődést bizonyára az idézte elő, hogy ezen a közgyűlésen elnökölt először városunk népszerű főispánja: *Ambrozovics Lajos*. A főispán 9 óra 10 perckor zajos éljenzéssel fogadva lépett a terembe s a közgyűlést megnyitotta. A napirend előtt *Weisz* tanácsos felolvassa a földművelésügyi miniszter levelét, melyben jelenti, hogy a tanács előterjesztésére két jóra való munkást, nevezetesen *Csefkó Pétert* és *Rau Jánost* 100—100 korona jutalomban részesíti. A két derék munkás, boldogságtól könyezve vették át a miniszter ajándékát, melyet a főispán szívéhez szóló szavak kíséretében adott át nekik.

Ezután a főispán törvényadta jogánál fogva városi tb. ügyészekké nevezi ki dr. Nyiraty János és dr. Fischhoff Zsigmond ügyvédeket, valamint tb. városi pénztárossá nevezi ki *Lengyel Andort*.

A közgyűlés tárgysorozata:

1. Polgármester időszaki jelentése a közigazgatás állapotáról. — A polgármesteri jelentés után Tury Mátyás utal a lapok hireire, melyek szerint *Polónyi G.* igazságügyminiszter Magyarország három nagyobb városában új törvényszéket akar létesíteni. *Ezek közt van Baja is.* Felhívja a közgyűlést, hogy hatáskörében mindent kövessen el, hogy e kérdés el ne aludjék. A főispán reflektálva a felszólalásra, jelenti, hogy a maga részéről mindent el fog követni, hogy a kifejtendő akció eredménnyel járjon.

2. Nagym. dr. Wekerle Sándor miniszterelnök, Kossuth Ferencz kereskedelemügyi- és gr. Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter uraknak köszönő iratai a város diszpolgáiraivá történt megválasztásukért. — Örvendetes tudomásul szolgál.

járja azt át teljesen az a szellem, mely itt lebeg a nemzet vértanuinak vesztőhelye fölött. Vigyetek magatokkal egy maroknyi port, egy kis virágszálat e helyről, melyet az ő vérük áztatott, hogy legyen emléktek, mely a későbbi években is eszetekbe juttassa a mai napot benyomásaival együtt. Mózesként lépjétek e szent helyre, vessétek le saruitokat, melyhez az önzésnek, az érdeknek, a kényelemszeretnek pora tapad, s az igaz hazafiságnak mindenkor lángoló, de sem el nem égő, sem el nem alvó aradi tűzénél melegítsétek fel lelketeket. Elhervadhat a virág, melyet fűzésbe fonva ez emlékoszlopra helyezünk; jöhet idő, midőn az enyészet e koszorúnak utolsó sárgult levelét is hatalmába ejti; de oly időnek sohasem szabad bekövetkeznie, mely az aradi hősök példáját kitörli lelketekből. S ha évek multával kiléptek az életbe, ha tette hi a haza és verejtéket vagy vért kíván tőletek áldozatul: magyar ifjak, búban és örömben legyelek hű fiait annak a hazának, melyet balsors régen tép, melynek több a nagypéntekje, mint a husvétja, de amelynek vértanui megtanítanak bennünket arra, hogy

„Az igazságban ne szűnjünk remélni,
Egy-egy nagy eszme még utat talál.

Ha ijeszt is a kétség rémes árnya:
Szenvedj, remélj, higj, lelkesülj te szív!”

(Gyulai, Horatius olvasásakor.)

Magyarász Ferenc.

3. Belügyminiszteri leirat a módosított szervezési szabályrendelet jóváhagyása tárgyában. — Tury Mátyás és Bernhart János felszólalása után tudomásul veszik.

4. Belügyminiszteri leirat a városi közkórház képviselője tárgyában. — Tudomásul veszik.

5. Az 1905 évi gyámpénztári mérleg. — Tudomásul veszik.

6. Az üresedésben levő árvaszéki ülnöki állásnak választás utján való betöltése — A választást általános feszült érdeklődés mellett Nikolausz és társai kérésére titkosan ejtik meg. A választás eredménye szerint 11 szótöbbséggel *Szabó Samu* tb. tanácsnokot választják meg, ki az előirt esküt nyomban leteszi. Az ujonnan megválasztott árvaszéki ülnököt főispánunk meleg szavakban üdvözli, ki az üdvözlésre megható szavakban felel.

7. A városi közkórháznak 1907. évi költség-előirányzata. — *Valentin Emil* dr. elfogadja ugyan a tanács javaslatát, de felhívja a közgyűlés figyelmét a kórház jelenlegi hiányaira s sajnálkozását fejezi ki a fölött, hogy a város jelenlegi pénzügyi helyzeténél fogva az oly szükséges és modern Röntgen készüléket, mely 6000 koronába kerül, be nem szerezheti. Kifogásolja — igen helyesen — hogy a bizottság az ápolási díjakat 10 fillérrel felemelni javasolja. Így a város terhei fokozatosan növekedni fognak, ép azért javasolja, hogy gondoskodni kell olyan eszközökről, melyek segítségével ezen fokozódó kiadási többletek fedezhetők legyenek. E célból megismétli egyik régi indítványát, mely szerint egy darab közlegelő kihasitassék s annak bérösszege fordítassék a kiadási többletek fedezésére.

Valentin felszólalására Erdélyi főjegyző reflektál, ki az ápolási költségnek 10 fillérrel való fölemelését helyesnek tartja.

8. A kórházi bizottság jelentése 1408 K 22 f többletköltség erejéig ágy- és egyéb felszereléseknek hitelátruházás utján történt beszerzéséről. — Tudomásul vétetik.

9. A városi tanács előterjesztése a Bezerédy Pál-utca járdázása iránt. — A kikövezést a közgyűlés elrendeli.

10. Ugyanannak előterjesztése a gazdasági ismétlő iskola kertje természetmennyéinek értékesítése tárgyában. — A tan. javaslata elfogadtatik.

11. Ugyanannak előterjesztése a mértékhiatalos hivatalnál a hordók megvédésére szolgáló felszer létesítése tárgyában. — Elfogadják.

12. Polgármester előterjesztése a napidíjak fizetésére előirányzott hitelösszegnél mutatózó túlkadás fedezésére hitelátruházás engedélyezése iránt. — Elfogadják.

13. Ganz és Társa elektromos gyár kérvénye a beterjesztett műszaki előmunkálatok alapján a városi elektromos telep létesítése érdekében a pályázat kiírása iránt. — Felterjesztik az iratokat a reszort miniszterhez azok feiülvizsgálása végett.

14. A városi zálogintézeti alkalmazottaknak kérvénye drágasági pótlék iránt.

15. A városi fizetéses tűzoltók kérvénye drágasági pótlék iránt. — *Tury Mátyás* azt indítványozza, hogy a kérdés hagyassék függőben, addig, amíg a tisztviselők fizetése végleg rendezve lesz. E tételnél felszólalnak még *Hermann Adolf* majd *Valentin Emil*; az utóbbi Tury álláspontjára helyezkedik. A tanács javaslatát fogadják el.

16. Özv. dr. Bartsch Samuné ajánlata a tűzoltó-laktanya és a városi előfogatok részére bérben birt helyiségek bérleti szerződésének meghosszabbítása tárgyában. — A közgyűlés a kérvénynek eleget tesz.

17. A kórházgondnoknak és a kórházi ellenőrnek kérvénye tisztbi biztosítékaik kiegészítésére.

szítésének függőben hagyása iránt. — Elfogadják.

18. A bajai kereskedő ifjak egyesületének kérvénye háztelkük mentén elvonuló folyókának befedése tárgyában. — A legközelebbi közgyűlés napirendjére tűzik ki.

19. Tokodi János és társainak felebbezése a városi közkórház halottas kamrája elhelyezése iránti ügyben hozott tanácsi határozat ellen. — A közgyűlés elfogadja a tanács elutasító javaslatát.

20. Meller Mózes Dávid bajai lakos házájának kérvénye a város kötelékébe leendő felvétele iránt. — Nem veszik fel.

21. Kereskedelmi ministeri körrendelet a törvényhatósági közúti költségelirányzatok egyes tételei között szükségessé vált átruházásokra vonatkozólag. — A tanács javaslatát elfogadták.

22. Skálát Dénes József kérvénye a Corsókávéház előtt egy nyári pavillonnak felállítására az engedély megadása iránt. — A közgyűlés a kérvénynek helyt ad.

23. Reichenberg Antal és társai szobafestő iparosoknak felebbezése a városi bérháznál teljesített szobafestő munkák utáni követelésükből levonást elrendelő tanácsi határozat ellen. — A levont 20 koronát kiutalványozzák.

24. Hetyei Gáspár kőmives-iparosnak felebbezése a városi bérháznál teljesített kőmives munka után levonást elrendelő tanácsi határozat ellen. — A közgyűlés a tanács javaslatát fogadja el.

25. Dr. Walleshausen Gyula orvosi oklevelének meghirdetése. — A meghirdetés elrendeltetik.

26. Dr. Jánossi Boldizsár orvosi oklevelének meghirdetése. — A meghirdetés elrendeltetik.

27. Hallgass Balogh Mária szülésznő oklevelének meghirdetése. — A meghirdetés elrendeltetik.

A közgyűlés még néhány pótlólag beérkezett ügy elintézésére után a főispán lelkes éljenzésével 12 órakor véget ért.

HIREK.

Baja törvényszéket kap. A rendesen jól értesült „Pester Lloyd“ azt a reánk nézve szenzációs hirt közli, hogy Baja városnak az a régi óhajta, hogy törvényszéket kapjon — *leljessedni fog*. Maga a közlemény így szól:

A szatmári, beregszászi és szabadkai törvényszékeknél a bírák száma s a területi beosztás nem felel már meg a megváltozott viszonyoknak. E három törvényszék területén fekvő városok közül Nagyváradot, Ungvárt és Baja városokat szemelték ki új törvényszéki székhelyül. Lehetséges azonban, hogy egyelőre csak az *ungvári* törvényszék szervezése iránt történnek intézkedések, mert a másik két új törvényszék felállítása az igazságügyi budget tulkiadásait nagy mértékben szaporítaná.

Annak a reménynek adunk kifejezést, hogy e város közönsége nem fogja könnyösen fogadni ezt a hirt s haladéktalanul szervezkedni fog, hogy se Nagyvárad, se Ungvár meg ne előzze. E nagy fontosságú kérdésre vissza fogunk térni.

A főgimnázium tornaversenye. A helybeli ciszt. r. kath. főgimnázium igazgatósága — *meghívó gyanánt* — közzéteszi, hogy az intézet rendesévi tornaversenyét f. h. 16-án,

szombaton d. u. 5 órakor tartja meg a vásártéren. A verseny műsora: 1. Felvonulás. 2. Hymusz. Éneklés az ifjuság. 3. Szabadgyakorlatok. 4. Egyéni versenyek: a) I—IV. oszt. futás, mászás b) V—VIII. sulydobás magasba és magasugrás. 5. Szergyakorlatok: a) I—IV. oszt. osztálytornázás: I. oszt. hosszú lovon, II. o. hosszú korláton, III. oszt. két korláton, IV. o. rövid lovon, b) V—VIII. csapat-tornaszás magas nyújtón, korláton, lovon. Gyűrű-hinta-ugrás. 6. Játék: a) I—IV. és V—VIII. csapatverseny. 7. Egyenlő koraúak csapatversenye: I. oszt. II. oszt. ellen kötélhuzás ülő helyzetben, III. o. IV. o. ellen kötélhuzás futással. 8. *Staféta-futás* 740 m. I—VIII. oszt. 9. Szabadgyakorlat hosszú rudakkal felső osztályuak számára. 10. Mintacsapat korláton. 11. Felállás oszlopba. — Szózat. — Elvonulás. Mivel az igazgatóság külön meghívót nem bocsát ki, ez uton hívja meg az érdeklődő közönséget.

A Bajai Céllövész Társulat f. hó 17-én táncvigalmat tart.

Vizsgák az izr. iskolákban. Junius hó 12—13 kedd és szerda magánvizsgálatok. 21. csütörtök délelőtt IV. polg. fiu és leány iskola. 21. csütörtök délután III. polg. fiu és leány iskola. 22. péntek délelőtt II. polg. fiu és leány iskola. 22. délután I. polg. fiu és leány iskola. 24. vasárnap délelőtt hittani vizsg. a polgári fiu isk. 25. hétfő délelőtt I. elemi. 25. hétfő d. u. II. elemi. 26. kedd d. e. III. elemi. 26. kedd d. u. IV. elemi. 27. szerda d. e. kisdudovó. 27. szerda d. u. 5 órakor záróünnep. 21—26. kézimunkakiállítás.

Zászlószentelés Zomborban. Folyó hó 17-én szenteli fel a zombori függetlenségi párt új zászlaját. Ezzel kapcsolatban nagy felavatási ünnepélyt tart. 16-án este fátyol zenét ad a zászlóanya: Fernbach Péterné tiszteletére. Másnap folyó hó 17-én lesz a zászlóavatás. — Reggel 8 órakor tábori misét tartanak, ezután következik a zászló megáldása és a zászlószegek beverése. — Délután 4 órakor sétahangverseny lesz a városi parkban, este 8 órakor pedig társasvacsera a Vadászklubban.

Vörös kakas. Vasárnap e hó 10-én este tízedfél órakor rémes kongatás verte fel a városnak esti csendjét. A tűzjelző Kiscsávolyból jelentett tüzet, ez esztendőben már harmadszor. A Tóth Kálmán-utca, 48. sz. háza égett messze világító lángokkal. A megjelent tűzoltóságnak sikerült lokalizálni a pusztító elemet. Hála Istennek, a teljes szélcsend megővta a várost hasonló szerencsétlenségtől, minő tavaly a szállásvárosi katasztrófa volt.

Ácssegédek sztrájkja. A bajai ácssegédek sztrájkja még egyre tart. A munkaadók és munkások e héten is többször tárgyaltak, hogy az ellentéteket elsimítsák, de az eddigiekig nem sikerült.

Behrnum bűvészestéje. Vasárnap este mutatta be *Behrnum* bűvész és gondolatolvasó az ő csodálatos mutatványait. A bűvész-mutatványok különösebb érdeklődést nem igen tudtak kelteni, mert azok, eltekintve egy néhány ügyes kártya-mutatványt, mind ismeretesek. Annál meglepőbb volt azonban a *gondolatolvasás* bemutatása. Hogy a bűvész kezébe adott tárgyat a szinpadon, bekötött szemmel ülő »médiüm« pontosan meg tud nevezni szintén nem új (*Homes* és *Fey* produkálták ezelőtt 15—16 éve Budapesten) de hogy egy táblára irt gondolatot, annak mellékkörülményeit is a legnagyobb pontossággal megtudja állapítani — ezt még nem hallottuk sohasem. A kérdésből péld. a médiüm megállapította, hogy péld. X. urnó a fiára gondol; megmondta, hogy útban van Pécs felé, a neve ez és ez, Eszéken keresztül utazott oda ezelőtt öt napja. Volt néhány

aktuális kérdés is, mely zajos derűtséget keltett. Péld. kérde a bűvész:

— Mire gondol ez az úr?

— Arra gondol, hogy lesz e Bajának színháza és villanyvilágítása.

— Nos, és lesz-e?

— Arra bizony várhat — volt a felelet.

Egy másik:

— Mire gondol ez az úr?

— Hidra gondol.

— Milyen hidra?

— A báttaszéki hidra.

— Mondja el körülményesebben, hogy mit gondol erről a hidról?

— Hogy hozzá fognak-e még az idén annak építéséhez?

— Nem! — volt a lesújtó felelet.

Az előadást a nagy és előkelő közönség soraiban főispánunk is végignézte.

A cirkuszról, bioszkopról és egyebekről. Az idén ugyancsak kijut Baja városának. Alig szedi fel sátorfáját »a még seholsem látott« cirkusz varieté, máris megjelenik a »felülmulthatatlan« Brabanti lovarda, az ő eszményien sovány lovárnőivel és buta németjeivel. Ez is eltölt itt két hetet, jól megfeji, különösen a szegényebb néposztályt s odébb áll. M. g. be se fűtta a szél a nyomát, felüti a sátrát a »páratlan« Chromo biograf, amelyet Nagyváradon ennyi ezer, Szegeden meg emennyi stb. nézett végig. Úgy halljuk, hogy a bajai közönség is özönlik oda. Jó, kiki azt teheti a pénzével amit akar, de talán nem ártana, ha a t. hatóság most már egy pontot tenne s megakadályozná a további, hasonló irányú inváziót, mert csak még sem járja, hogy a hatóság derűre-borura ad ki engedélyeket abból a célból, hogy a közönség zseben, többször egymásután következő operáció végeztessék. Ki sanyli ezt jobban, mint a szegényebb néposztály, amely egyre azon panaszkodik, hogy a nagy drágaság miatt mily keserves a megélhetés. Nos hát a hatóság ne tegye a megélhetést még keservebbé.

A helybeli vendéglősök is felemelték már a szavukat e sáskajárás ellen, küldöttségileg kérve a polgármestert, hogy a további engedélyek kiadását akadályozza meg.

NYILT TÉR.

Ezen rovatokban közöltékért a szerkesztőség nem vállal felelősséget.

Tánc oktatás.

A tisztelt szülők és a tánckedvelő ifjuság szives tudomására hozom, hogy Baján a Bárány Szálló nagytermében, úgy **esztétikai és társalgási illemszabályokból mint kör és társas salon táncokból 6 hétre** terjedő

TANFOLYAMOT

nyitok. Különös figyelemmel a helyes tartás és mozgásra, melyből a kecsesség fejlődik.

Beiratások a tánc helyiségben **junius hó 28., 29. és 30-án d. u. 5 órakor.**

A tanítás kezdetét veszi **julius 1-én vasárnap d. u. 5 órakor.**

A résztvenni szándékozók sziveskedjenek az első nap megjelenni, nehogy önmaguknak és a többinek is visszaesést okozzanak.

Kellő számú jelentkezések esetén egy külön **GYERMEK-TANFOLYAMOT** nyitok, melyben csak elemi iskolások vehetnek részt, valamint a **felntteknek is külön** az esti órákban.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve vagyok

Budapest, 1906. június hó

kiváló tisztelettel

kabai TANY JÓZSEF

okl. táncitanító.

Árpád-utca 26. sz. alatt egy intelligens fiatal ember

„teljes ellátást” nyerhet.

Rohitschi „Styria-forrás” gyógyviz

Gyomor-daganat és görcsök, Orvosilag ajánlva!
Bright vese-gyulladás,
Torok- és gége-hurut,
Gyomor- és bél-hurut,
Húgysavas diathesis,
Cukros vizelet,

Kiváló Emésztési zavarok és gyógyhatás! Májbajok ellen.

Nagybani raktár Magyarország részére:
HOFFMANN JÓZSEF, BUDAPEST.

Dr. SCHMIEDT G. főtörzsorvos és phisicus hies

fülolaja

meggyógyítja az időleges süketiséget, fülfolyást, fülzugást, sőt az idült nagyothallást.

Egyedül kapható:

Török József gyógyszerháza, Budapest, Király-utca 12. sz.

Használati utasítás van hozzá.

Ára 2 frt üvegenként.

11 2

M. kir. szabadkai 4-ik honvéd huszárezred I-ső osztály.

Hirdetmény.

A bajai két honvéd huszár laktanya tatarozási munkálataira a Nagyméltóságú honvédelmi Miniszter úr 1373 korona 90 fillért engedélyezett; — melyre a nyilvános verseny tárgyalás folyó hó 19-én délelőtt 10 órájára tüzetik ki

Ezen tatarozás áll: ács, kőműves, asztalos, lakatos, mázó és cserepes munkákból.

Az ezen munkálatokkal járó általános és részletes feltételek a honvéd huszár laktanyában (osztály iroda) naponta a hivatalos órák ideje alatt megtekinthetők.

Felhívtnak mind azok, kik ezen munkálatokra vállalkozni óhajtanak, hogy a mondott napon és órára 1 koronás bélyeggel ellátott zárt írásbeli ajánlataikat 10 % bánatpénz mellékletével adják be annális inkább, mert a később érkezett ajánlatok tekintetbe vétetni nem fognak

Itt megemlítetik, hogy a munkálatoknak legkésőbb folyó évi szeptember hó 15-ig befejezve kell lenniök.

Egyszersmind értesítetnek az érdekelt felek, hogy a szükséges felmérésekből stb. származó fáradságaikért akár lesznek vállalat nyertesek akár nem, külön díjazásra igényt nem tarthatnak.

Baján, 1906. évi június hó 1-én.

Podmaniczky Endre
százados.

TANULÓUL

felveszek egy tisztességes családból származó, kellő iskolai képességgel bíró

fiút vagy leányt.

ifj. Wagner Antal

• könyv- és papirkereskedő. •

Feltűnő ujdonság!

DELICE

— Minden hirdetés felesleges. —
A dohányzó egyszer veszi és többé mást nem szíhat.

Legjobb valódi francia szivarkapapír és szivarkahüvely kapható az ország minden különlegességi árudájában.

A világ legjobb IRÓGÉPEI

az amerikai SMITH—PREMIER-féle, automatikus betűtisztító készülékkel és legújabb háromszínű (viola, piros és fekete) festékszalaggal ellátott, tiszta acélból készült írógépek.

Ezen gépek egyedüli elárúsítója Baja város és környékére

IFJ. WAGNER ANTAL

könyvkereskedő, ki készséggel bocsátja gépeit 2—3 heti próbaidőre az érdeklődők rendelkezésére.

CSEPLÉSI ÉS GAZDASÁGI

CÉLOKRA

LEGJOBBAN BEVÁLT

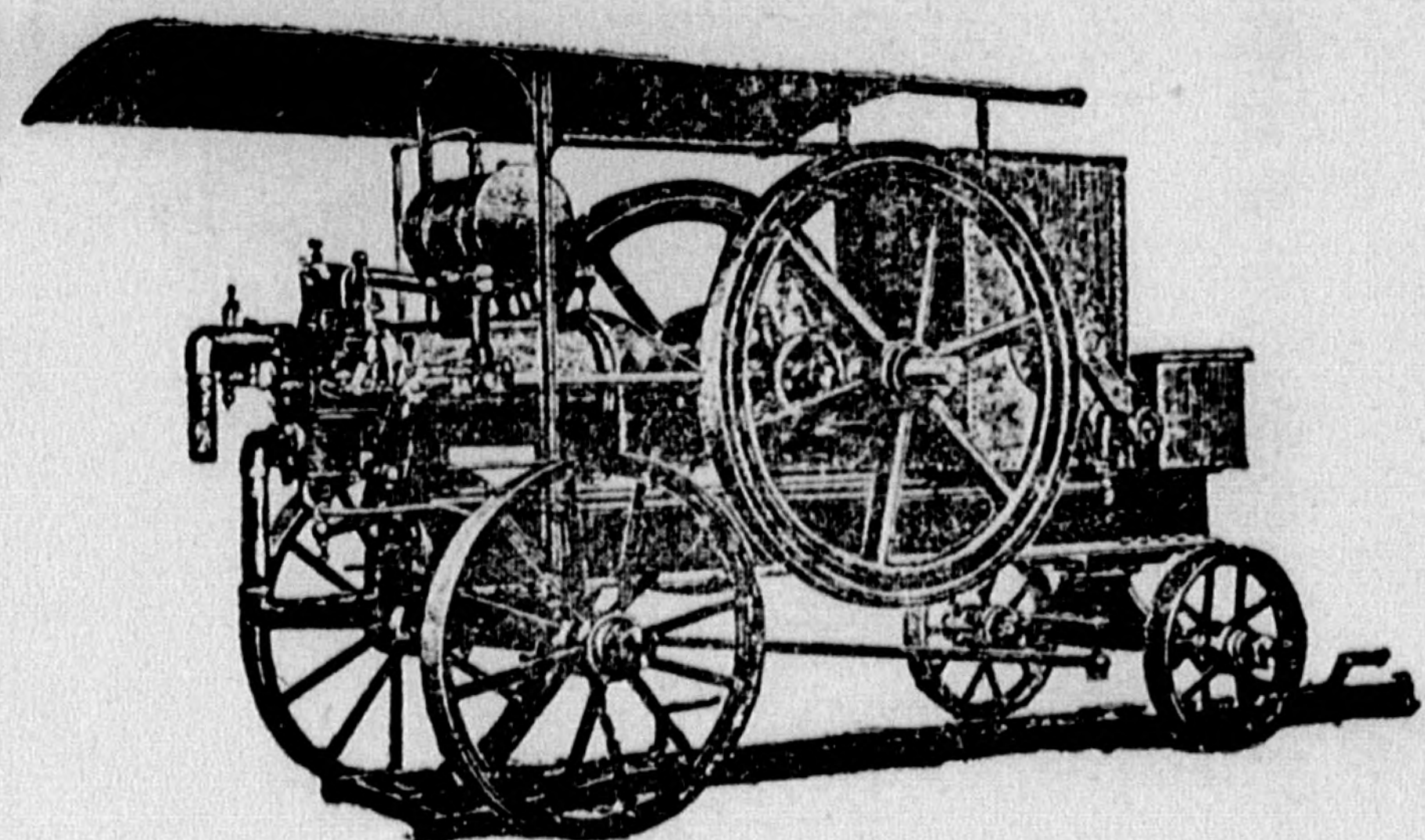
BENZIN MOTOROK

Ipari és malomhajtásra

legolcsóbb üzemű

Szivógázmotorok

legelőnyösebben kaphatók:

Beck és Gergely

motor- és gépgyárában

Budapest, V., Váci-ut 12.

Hirdetések

jutányos áron felvétetnek.

szítésének függőben hagyása iránt. — Elfogadják.

18. A bajai kereskedő ifjak egyletének kérvénye háztelkük mentén elvonuló folyókának befedése tárgyában. — A legközelebbi közgyűlés napirendjére tűzik ki.

19. Tokodi János és társainak felebbezése a városi közkórház halottas kamrája elhelyezése iránti ügyben hozott tanácsi határozat ellen. — A közgyűlés elfogadja a tanács elutasító javaslatát.

20. Meller Mózes Dávid bajai lakos házájának kérvénye a város kötelékébe leendő felvétele iránt. — Nem veszik fel.

21. Kereskedelmi ministeri körrendelet a törvényhatósági közúti költségelirányzatok egyes tételei között szükségessé vált átruházásokra vonatkozólag. — A tanács javaslatát elfogadták.

22. Skálát Dénes József kérvénye a Corsókávéház előtt egy nyári pavillonnak felállítására az engedély megadása iránt. — A közgyűlés a kérvénynek helyt ad.

23. Reichenberg Antal és társai szobafestő iparosoknak felebbezése a városi bérháznál teljesített szobafestő munkák utáni követelésükből levonást elrendelő tanácsi határozat ellen. — A levont 20 koronát kiutalványozzák.

24. Hetyei Gáspár kőmíves-iparosnak felebbezése a városi bérháznál teljesített kőmíves munka után levonást elrendelő tanácsi határozat ellen. — A közgyűlés a tanács javaslatát fogadja el.

25. Dr. Walleshausen Gyula orvosi oklevelének meghirdetése. — A meghirdetés elrendeltetik.

26. Dr. Jánossi Boldizsár orvosi oklevelének meghirdetése. — A meghirdetés elrendeltetik.

27. Hallgass Balogh Mária szülésznő oklevelének meghirdetése. — A meghirdetés elrendeltetik.

A közgyűlés még néhány pótlólag beérkezett ügy elintézése után a főispán lelkes éljenzésével 12 órakor véget ért.

HIREK.

Baja törvényszéket kap. A rendesen jól értesült „Pester Lloyd“ azt a reánk nézve szenzációs hirt közli, hogy Baja városnak az a régi óhajta, hogy törvényszéket kapjon — *teljesedni fog.* Maga a közlemény így szól:

A szatmári, beregszászi és szabadkai törvényszékeknél a bírák száma s a területi beosztás nem felel már meg a megváltozott viszonyoknak. E három törvényszék területén fekvő városok közül *Nagykárolyt, Ungvárt* és *Baja* városokat szemelték ki új törvényszéki székhelyül. Lehetséges azonban, hogy egyelőre csak az *ungvári* törvényszék szervezése iránt történnek intézkedések, mert a másik két új törvényszék felállítása az igazságügyi budget tulkiadásait nagy mértékben szaporítaná.

Annak a reménynek adunk kifejezést, hogy e város közönsége nem fogja könnyösen fogadni ezt a hirt s haladéktalanul szervezkedni fog, hogy se *Nagykároly*, se *Ungvár* meg ne előzze. E nagy fontosságú kérdésre vissza fogunk térni.

A főgimnázium tornaversenye. A helybeli ciszt. r. kath. főgimnázium igazgatósága — *meghívó gyanánt* — közzéteszi, hogy az intézet rendesévi tornaversenyét f. h. 16-án,

szombaton d. u. 5 órakor tartja meg a vásártéren. A verseny műsora: 1. Felvonulás. 2. Hymusz. Éneklé az ifjuság. 3. Szabadgyakorlatok. 4. Egyéni versenyek: a) I—IV. oszt. futás, mászás b) V—VIII. sulydobás magasba és magasugrás. 5. Szergyakorlatok: a) I—IV. oszt. osztálytornázás: I. oszt. hosszú lovon, II. o. hosszú korlátton, III. oszt. két korlátton, IV. o. rövid lovon, b) V—VIII. csapat-tornaszás magas nyújtón, korlátton, lovon. Gyűrű-hinta-ugrás. 6. Játék: a) I—IV. és V—VIII. csapatverseny. 7. Egyenlő koraok csapatversenye: I. oszt. II. oszt. ellen kötélhuzás ülő helyzetben, III. o. IV. o. ellen kötélhuzás futással. 8. *Staféta-futás* 740 m. I—VIII. oszt. 9. Szabadgyakorlat hosszú rudakkal felső osztályuak számára. 10. Mintacsapat korlátton. 11. Felállás oszlopba. — Szózat. — Elvonulás. Mivel az igazgatóság külön meghívót nem bocsát ki, ez uton hívja meg az érdeklődő közönséget.

A Bajai Céllövész Társulat f. hó 17-én táncvigalmat tart.

Vizsgák az izr. iskolákban. Junius hó 12—13 kedd és szerda magánvizsgálatok. 21. csütörtök délelőtt IV. polg. fiu és leány iskola. 21. csütörtök délután III. polg. fiu és leány iskola. 22. péntek délelőtt II. polg. fiu és leány iskola. 22. délután I. polg. fiu és leány iskola. 24. vasárnap délelőtt hittani vizsg. a polgári fiu isk. 25. hétfő délelőtt I. elemi. 25. hétfő d. u. II. elemi. 26. kedd d. e. III. elemi. 26. kedd d. u. IV. elemi. 27. szerda d. e. kisdedovó. 27. szerda d. u. 5 órakor záróünnep. 21—26. kézimunkakiállítás.

Zászlószentelés Zomborban. Folyó hó 17-én szenteli fel a zombori függetlenségi párt új zászlaját. Ezzel kapcsolatban nagy felavatási ünnepélyt tart. 16-án este fáklás zenét ad a zászlóanya: Fernbach Péterné tiszteletére. Másnap folyó hó 17-én lesz a zászlóavatás. — Reggel 8 órakor tábori misét tartanak, ezután következik a zászló megáldása és a zászlószeggek beverése. — Délután 4 órakor sétahangverseny lesz a városi parkban, este 8 órakor pedig társasvacsera a Vadászkürtben.

Vörös kakas. Vasárnap e hó 10-én este tízedfél órakor rémes kongatás verte fel a városnak esti csendjét. A tűzjelző Kiscsávolyból jelentett tüzet, ez esztendőben már harmadszor. A Tóth Kálmán-utca, 48. sz. háza égett messze világító lángokkal. A megjelent tűzoltóságnak sikerült lokalizálni a pusztító elemet. Hála Istennek, a teljes szélcsend megővta a várost hasonló szerencsétlenségtől, minő tavaly a szállásvárosi katasztrófa volt.

Ácssegédek sztrájkja. A bajai ácssegédek sztrájkjameg egyre tart. A munkaadók és munkások e héten is többször tárgyaltak, hogy az ellentéteket elsimítsák, de az eddigezideig nem sikerült.

Behrnum bűvészestélye. Vasárnap este mutatta be *Behrnum* bűvész és gondolatolvasó az ő csodálatos mutatványait. A bűvész-mutatványok különösebb érdeklődést nem igen tudtak kelteni, mert azok, eltekintve egy néhány ügyes kártya-mutatványt, mind ismeretesek. Annál meglepőbb volt azonban a *gondolatolvasás* bemutatása. Hogy a bűvész kezébe adott tárgyat a szinpadon, bekötött szemmel ülő »médiüm« pontosan meg tud nevezni szintén nem új (*Homes* és *Fey* produkálták ezelőtt 15—16 éve Budapesten) de hogy egy táblára irt gondolatot, annak mellékkörülményeit is a legnagyobb pontossággal megtudja állapítani — ezt még nem hallottuk sohasem. A kérdésből péld. a médiüm megállapította, hogy péld. X. urnő a fiára gondol; megmondta, hogy útban van Pécs felé, a neve ez és ez, Eszéken keresztül utazott oda ezelőtt öt napja. Volt néhány

aktuális kérdés is, mely zajos derűtséget keltett. Péld. kérde a bűvész:

— Mire gondol ez az úr?

— Arra gondol, hogy lesz e Bajának színháza és villanyvilágítása.

— Nos, és lesz-e?

— Arra bizony várhat — volt a felelet.

Egy másik:

— Mire gondol ez az úr?

— Hidra gondol.

— Milyen hidra?

— A báttaszéki hidra.

— Mondja el körülményesebben, hogy mit gondol erről a hidról?

— Hogy hozzá fognak-e még az idén annak építéséhez?

— Nem! — volt a lesujtó felelet.

Az előadást a nagy és előkelő közönség soraiban főispánunk is végignézte.

A cirkuszról, bioszkopról és egyebekről. Az idén ugyancsak kijut Baja városának. Alig szedi fel sátorfáját »a még seholsem látott« cirkus varieté, máris megjelenik a »felülmulhatatlan« Brabanti lovarda, az ő eszményien sovány lovárnőivel és buta németjeivel. Ez is eltölt itt két hetet, jól megfeji, különösen a szegényebb néposztályt s odébb áll. Még be se fűtta a szél a nyomát, felüti a sátrát a »páratlan« Chromo biograf, amelyet Nagyváradon ennyi ezer, Szegeden meg emennyi stb. nézett végig. Úgy halljuk, hogy a bajai közönség is özönlik oda. Jó, kiki azt teheti a pénzével amit akar, de talán nem ártana, ha a t. hatóság most már egy pontot tenne s megakadályozná a további, hasonló irányú inváziót, mert csak még sem járja, hogy a hatóság derűre-borura ad ki engedélyeket abból a célból, hogy a közönség zseben, többször egymásután következő operáció végeztessék. Ki sinyli ezt jobban, mint a szegényebb néposztály, amely egyre azon panaszkodik, hogy a nagy drágaság miatt mily keserves a megélhetés. Nos hát a hatóság ne tegye a megélhetést még keservebbé.

A helybeli vendéglősök is felemelték már a szavukat e sáskajárás ellen, küldöttségileg kérve a polgármestert, hogy a további engedélyek kiadását akadályozza meg.

NYILT TÉR.

Ezen rovatokban közöltekért a szerkesztőség nem vállal felelősséget.

Tánc oktatás.

A tisztelt szülők és a tánc kedvelő ifjuság szives tudomására hozom, hogy Baján a *Bárany Szálló* nagytermében, úgy **esztétikai és társalgási illemszabályokból mint kör és társas salon táncokból 6 hétre** terjedő

TANFOLYAMOT

nyitok. Különös figyelemmel a helyes tartás és mozgásra, melyből a kecsesség fejlődik.

Beiratások a tánc helyiségben **junius hó 28., 29. és 30-án d. u. 5 órakor.**

A tanítás kezdetét veszi **július 1-én vasárnap d. u. 5 órakor.**

A résztvenni szándékozók sziveskedjenek az első nap megjelenni, nehogy önmaguknak és a többinek is visszaesést okozzanak.

Kellő számú jelentkezések esetén egy külön **GYERMEK-TANFOLYAMOT** nyitok, melyben csak elemi iskolások vehetnek részt, valamint a **felntteknek is külön** az esti órákban.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve vagyok

Budapest, 1906. június hó

kiváló tisztelettel

kabai TANY JÓZSEF

okl. tánc tanító.

Árpád-utca 26. sz. alatt egy intelligens fiatal ember

„teljes ellátást” nyerhet.

Rohitschi „Styria-forrás” gyógyviz

Gyomor-daganat és görcsök, Bright vese-gyulladás, Torok- és gége-hurut, Gyomor- és bél-hurut, Húgysavas diathesis, Cukros vizezés,

Orvosilag ajánlva!

Kiváló Emésztési zavarok és gyógyhatás! Májbajok ellen.

Nagybani raktár Magyarország részére: **HOFFMANN JÓZSEF, BUDAPEST.**

Dr. SCHMIEDT G. főtörzsorvos és phisicus híres

fülolaja

meggyógyítja az időleges süketiséget, fülfolyást, fülzugást, sőt az idült nagyothallást.

Egyedül kapható:

Török József gyógyszerháza, Budapest, Király-utca 12. sz.

Használati utasítás van hozzá.

Ára 2 frt üvegenként.

11-2

M. kir. szabadkai 4-ik honvéd huszárezred 1-ső osztály.

Hirdetmény.

A bajai két honvéd huszár laktanya tatarozási munkálataira a Nagyméltóságú honvédelmi Miniszter úr 1373 korona 90 fillért engedélyezett; — melyre a nyilvános verseny tárgyalás folyó hó 19-én délelőtt 10 órájára tüzetik ki

Ezen tatarozás áll: ács, kőműves, asztalos, lakatos, mázó és cserepes munkákból.

Az ezen munkálatokkal járó általános és részletes feltételek a honvéd huszár laktanyában (osztály iroda) naponta a hivatalos órák ideje alatt megtekinthetők.

Felhívtnak mind azok, kik ezen munkálatokra vállalkozni óhajtanak, hogy a mondott napon és órára 1 koronás bélyeggel ellátott zárt írásbeli ajánlataikat 10 % bánatpénz mellékeléssel adják be annális inkább, mert a később érkezett ajánlatok tekintetbe vétetni nem fognak.

Itt megemlítetik, hogy a munkálatoknak legkésőbb folyó évi szeptember hó 15-ig befejezve kell lenniök.

Egyszersmind értesítetnek az érdekelt felek, hogy a szükséges felmérésekből stb. származó fáradságaikért akár lesznek vállalat nyertesek akár nem, külön díjazásra igényt nem tarthatnak.

Baján, 1906. évi június hó 1-én.

Podmaniczky Endre százasos.

TANULÓUL

felveszek egy tisztességes családból származó, kellő iskolai képességgel bíró

fiút vagy leányt.

ifj. Wagner Antal

• könyv- és papirkereskedő. •

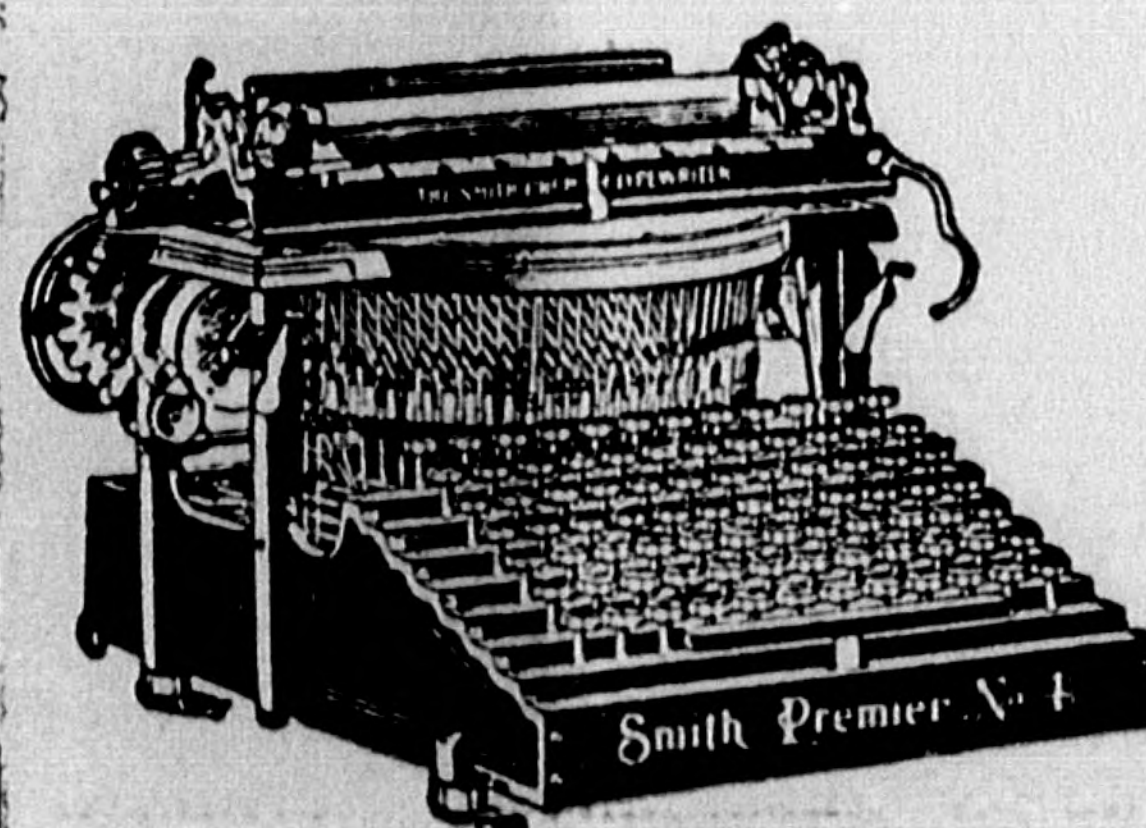

Feltűnő ujdonság!

DELICE

— Minden hirdetés felesleges. —
A dohányzó egyszer veszi és többé mást nem szíhat.

Legjobb valódi **francia szivarkapapír** és **szivarkahüvely** kapható az ország minden különlegességi árudájában.

A világ legjobb

IRÓGÉPEI

az amerikai SMITH—PREMIER-féle, automatikus betűtisztító készülékkel és legújabb háromszínű (viola, piros és fekete) festékszalaggal ellátott, tiszta acélból készült írógépek.

Ezen gépek egyedüli elárúsítója Baja város és környékére

IFJ. WAGNER ANTAL

könyvkereskedő, ki készséggel bocsátja gépeit 2—3 heti próbaidőre az érdeklődők rendelkezésére.

CSEPLÉSI ÉS GAZDASÁGI

CÉLOKRA

LEGJOBBAN BEVÁLT

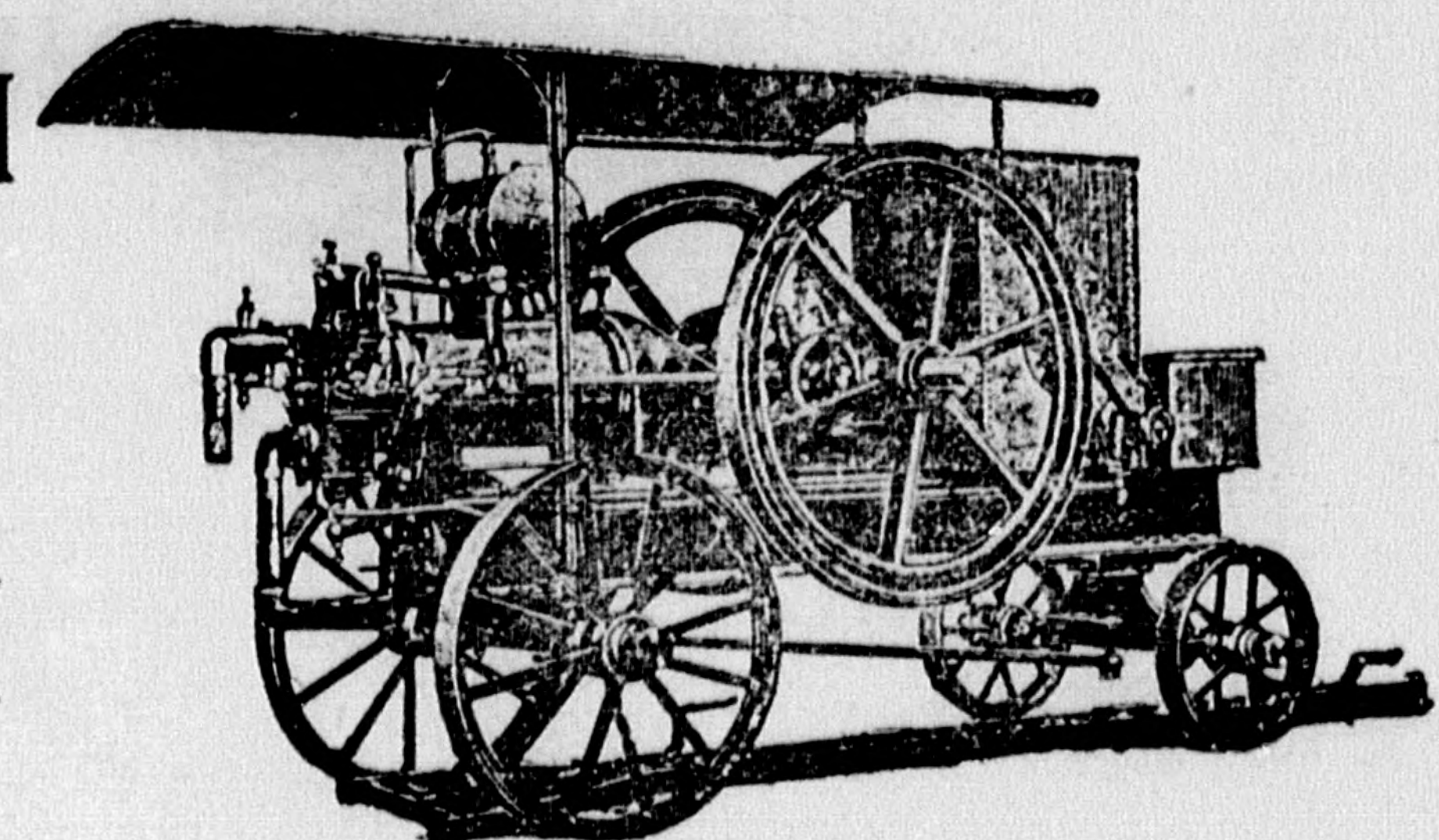
BENZIN MOTOROK

Ipari és malomhajtásra

legolcsóbb üzemű

Szivógázmotorok

legelőnyösebben kaphatók:

Beck és Gergely

motor- és gépgyárában

Budapest, V., Váci-ut 12.

Hirdetések

jutányos áron felvétetnek.

A JELENKOR LEGJOBB TETŐFEDÉSI ANYAGA.

ETERNIT PALA

MAGYARORSZÁGI KÖZPONT:
ETERNIT MŰVEK
HATSCHEK LAJOS
BUDAPEST, ANDRÁSSY-ÚT 33.

Elárusító hely: özv. Spitzer Simonné és Ta. Baja.

Halász Béla utóda cég

ajánlja dúsan felszerelt raktárát
mindennemű különlegességekben

nemez és selyem kalapokban,
selyem és szövet sapkákban.

Egyedüli elárusítója a követ-
kező legelőkelőbb kalap-
gyárosoknak:

Quentzer Testvérek
es. és k. kamarai szállítók,

Ita I. Henrich,

Pless Vilmos,

Pelikan és Gyukits

es. és kir. udvari kalap-gyárosok,
valamint a világhírű

Albertini E. cégnek.

Pártoljuk a magyar ipart!

Magyarország legnagyobb raktára

GYERMEK -ruhákban
-kötényekben
-fehérneműekben
-harisnyákban

stb — Férfi-, női és gyermek-

DIVAT-ÉRTESÍTŐNKET

kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

Vogel Testvérek, Budapest.

Főüzlet: VI., Andrásy-út 33.

Fiókok: Bécsi-utca 8 és Kertepesi-út 22.

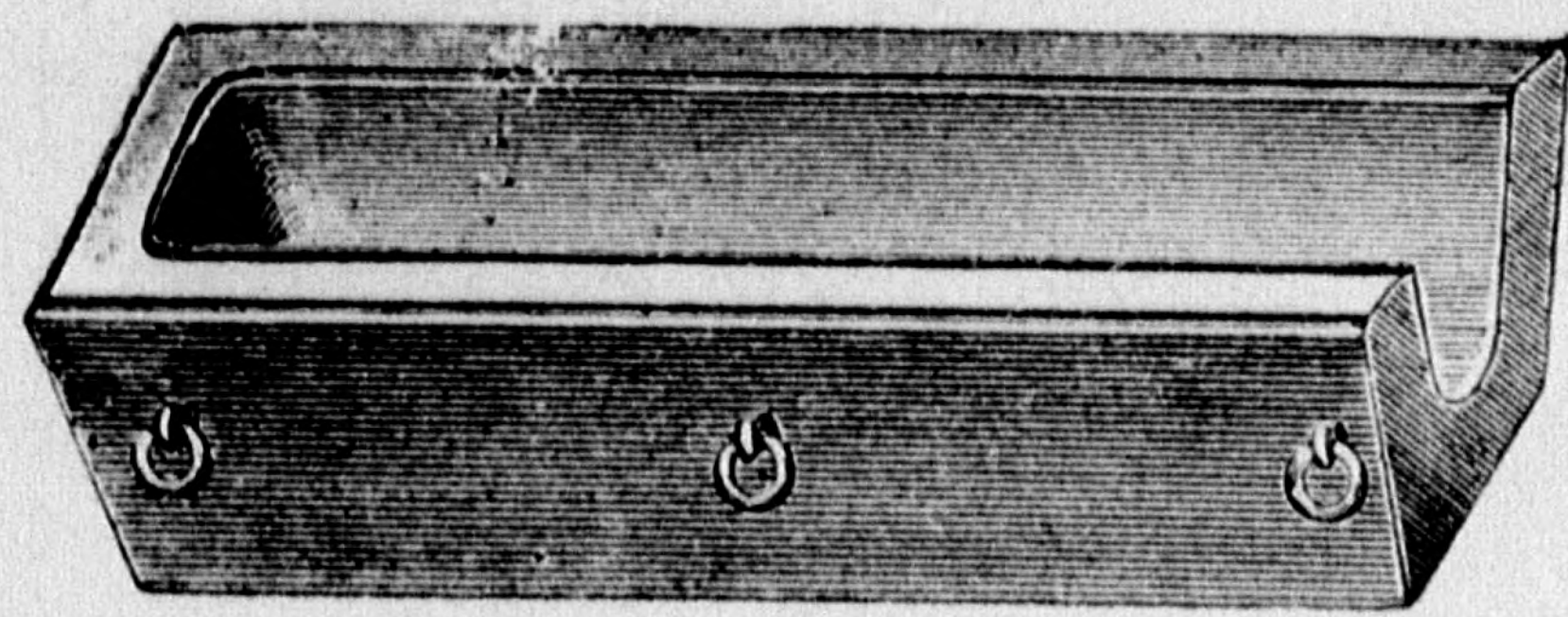
Vályog féláron.

Csakis előjegyzés alapján fogadok el rendeléseket.

Egyszersmind értesitem a t. közönséget, hogy a városi téglatelep nem adhat el vályogot, minthogy a vályogkiváltási jogot én bírom

SALLÓ KÁROLY.

ÖZVEGY SPITZER SIMONNÉ ÉS TÁRSA.

Drótbetétes cementcsövek minden méretben.

Egyszerű és diszes cement- és márvány mozaiklapok.

Lépcsők. Kémény-, oszlop- és kut-fedelek.

Medencék, jászolok, vályuk minden méretben legjobb kivitelben, legolcsóbb áron.

Mit igyunk? hogy egészségünket meg-
ővjük, mert csakis a *természetes szén-
savas* ásványviz erre a legbiztosabb óvó-
szer. Elsősorban az I-sőrendű természetes
szénsavas

natrontartalmú ásványvizet a MOHAI

Számos orvosi szaktekintély által ajánlva. Elismerő nyilatkozatok a forrás leírásának ismertető füzetében olvashatók. Háztartások számára másfél literesnél valamivel nagyobb üvegekben minden *kétes értékű, mesterségesen szén-savval telített víznél*, sőt a szódavíznél is *olcsóbb*, hogy az *ÁGNES-forrás vizét* a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse és hogy bárki által olcsón beszerezhető legyen *a vidéki nagyobb városokban is terakotok szerveztettek*, ugyanott a forrás leírásának ismertető füzeté *ingyen kapható. A forráskezelőség.* — Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú ven-

ÁGNES-

FORRÁST, mely ideges gyomorhaj, légeső-, tüdő-, gyomor-
és bélhurut, esontlágylulás, vese- és hólyagbántalmak eseteiben
26 év óta kitűnő eredménnyel használtatik és *ragályos beteg-
ségek*től, mint typhus, cholera megkíméltettek azok, akik kö-
zönséges ivóvíz helyett a bacteriummentes mohai ÁGNES-
forrás vízzel éltek.

Kedvelt borviz!

Főraktár: DRESCHER GYULA úrnál, BAJÁN.

Nyomatott Nánay Lajosnál Baján.